

POSTANOWIENIE

26 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 26 maja 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa T. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.,
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie Mazowieckiemu
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej T. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 29 stycznia 2021 r., V ACa 747/19,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powódki na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii
Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5400,00 (pięć tysięcy
czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania w oparciu o pierwszą, drugą i czwartą spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle

konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08 i z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07 - nie publ.).

Skarżący swoje wątpliwości ujął w pytaniach: „czy oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli, złożonego na podstawie art. 84 k.c. w zw. z art. 88 § 1 k.c. lub na podstawie art. 86 k.c. w zw. z art. 88 § 1 k.c., dla swej skuteczności może zawierać wyłącznie treść oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli, bez wskazywania przyczyny, dla której zostało ono złożone, a jeśli oświadczenie to powinno zawierać przyczynę, dla której zostało ono złożone, to czy wystarczającym jest jej ogólne sformułowanie?; czy w

przypadku gdy umowa sprzedaży przedsiębiorstwa z oferentem wyłonionym w trybie przetargu publicznego była zawierana po wydaniu przez organ założycielski, za zgodą ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, zarządzenia o prywatyzacji bezpośredniej, o którym mowa w art. 41 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 48 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz.U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397) w zw. z § 5 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego trybu sprzedaży przedsiębiorstwa z dnia 14 grudnia 2004 r. (Dz. U. Nr 277 poz. 2744), która także dla jej ważności musiała zostać zawarta w formie aktu notarialnego (art. 158 k.p.c. w zw. z art. 75¹ § 4 k.c.), a w okresie od dnia złożenia oferty przez oferenta do dnia wydania ww. zarządzenia i jego wejścia w życie oraz do dnia wyznaczonego terminu na zawarcie umowy sprzedaży przedsiębiorstwa (który w niniejszej sprawie wyniósł ponad rok) przedsiębiorstwo i jego wartość, w tym jego stan finansowy i majątkowy oraz składniki majątkowe uległy istotnej, negatywnej zmianie i znacznie utraciły na wartości w stosunku do okresu przed złożeniem oferty i w dniu jej złożenia, w konsekwencji oferent miałby nabyć inny przedmiot umowy niż mu zaoferowany o wartości co najmniej o połowę niższej, czy wówczas dla oceny skuteczności złożonego oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego w przedmiocie oferty zakupu przedsiębiorstwa należy uwzględnić istotną i negatywną zmianę przedmiotu oferty i jego wartości, która spowodowała, że w istocie oferent miałby nabyć inny przedmiot niż ten oferowany o wartości co najmniej o połowę niższej?”.

Przedstawione przez skarżącego kwestie nie stanowią istotnych zagadnień prawnych. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy dotyczące tej kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08 i z 14 grudnia 2004 r., II CZ 142/04 - nie publ.).

Ubocznie należy przypomnieć, że Sąd drugiej instancji uznał, iż skuteczność uchylenia się od złożonego oświadczenia woli musi być oceniana nie na podstawie wyjaśnień i ustaleń, jakie można poczynić *ex post*, lecz na podstawie stanu faktycznego przyjętego w czasie składania oferty oraz podniesionego w oświadczeniu o uchyleniu się od skutków złożonego oświadczenia woli, dlatego przedmiotem badania i ustaleń sądu mogą być tylko okoliczności i fakty powołane w tym oświadczeniu i podane do wiadomości kontrahentowi.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że co do zasady przyjmuje się, iż niezbędnym elementem oświadczenia woli stanowiącego wykonanie uprawnienia kształtującego jest wskazanie okoliczności, które spowodowały odstępianie od umowy (zob. wyroki: z 9 października 1984 r., I CR 257/84, z 1 kwietnia 2011 r., III CSK 220/10, z 5 kwietnia 2013 r., III CSK 62/13, z 24 lutego 2016 r., I CSK 269/15 oraz z 15 maja 2013 r., III CSK 267/12, nie publ.), jak również - że określone zachowanie może być uznane za dorozumiane oświadczenie woli tylko wtedy, gdy zamiar wywołania przez nie określonych skutków prawnych jest niewątpliwy (zob. wyroki: z 28 maja 1998 r., III CKN 531/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 13, z 16 czerwca 2000 r., IV CKN 65/00, nie publ., z 16 lutego 2012 r., III CSK 208/11, OSNC-ZD 2013, nr 3, poz. 51, z 16 stycznia 2013 r., II CSK 302/12 i z 23 marca 2018 r., I CSK 351/17 - nie publ. oraz postanowienie z 12 lipca 2019 r., I CSK 173/19, nie publ.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi oraz argumentacji wykazującej, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie jedynie oczywistego naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje o jej oczywistej zasadności. Okoliczności wskazane przez skarżącego nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy nie dopatrywał się rażącego naruszenia powołanych przepisów, widocznego *prima facie*. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa.

Mając powyższe na uwadze nie można przyjąć, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

(M.K.)

[ł.n]